

Pestprotocol basisschool Baardwijk

Dit pestprotocol heeft als doel:

- Alle kinderen moeten zich op basisschool Baardwijk veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door de regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen wij (kinderen en volwassenen), als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen op basisschool Baardwijk in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- Leerkrachten, leerlingen, ouders en de medezeggenschapsraad zijn gezamenlijk op de hoogte van dit anti-pestprotocol.

Voorwaarden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten, en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school wil pestproblemen voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, beschikt basisschool Baardwijk over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon onderzoekt het probleem, kan deskundig raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. De vertrouwenspersoon is Bauke van Loon.

De anti-pestcoördinator

Op onze school hebben wij één anti-pestcoördinator. Dit is Bauke van Loon.

Zij heeft de volgende taken:

- Zij is verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school. Zij houdt zicht op de berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het primair basisonderwijs, zodat ons anti-pestbeleid up-to-date is en voldoet aan de wet.
- Zij is er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol. Zij zorgt ervoor dat het anti-pestprotocol binnen de school regelmatig onder de aandacht wordt gebracht en 'leeft' binnen onze school.
- Eenmaal per jaar zet de coördinator het anti-pestprotocol op een teamvergadering op de agenda; dit om als team gezamenlijk te beoordelen of het protocol nageleefd wordt, of het (nog) up-to-date is en of we er als team zaken in zouden willen veranderen.
- Wanneer ouders, leerlingen en/of leerkrachten er onderling niet uitkomen, kunnen partijen naar de anti-pestcoördinatoren stappen. Binnen onze school is Bauke van Loon het aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met 'pesten'. Zowel leerlingen,

als ouders/verzorgers en collega's kunnen een beroep op haar doen. Zij zal samen met de betreffende leerling(en), de betreffende ouders/verzorgers en de betreffende leerkracht(en) het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen. Vervolgens zal zij vinger aan de pols houden tijdens het traject dat uitgezet wordt en het aanspreekpunt blijven.

- Tot slot heeft zij een belangrijke rol als het gaat om het voorkomen van pesten binnen onze school. Zij is mede-verantwoordelijk voor het beleidsplan sociaal emotionele ontwikkeling, waarbinnen de nadruk ligt op elkaar met respect behandelen, je veilig voelen binnen de school, jezelf durven zijn en je binnen de groep en binnen de school bij elkaar betrokken voelen.

Het probleem dat pesten heet:

- De piek van het pesten ligt tussen de 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Pesten, wat is dat?

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet bewust) wat een ander niet bevalt. Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten.

Hoe willen wij daar mee omgaan?

- Op school willen we regelmatig een onderwerp in de groep aan de orde stellen.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsoverdrachten.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.
- Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten en ouders horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Enkele signalen van pesterijen kunnen zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen,
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot,
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven,
- Briefjes doorgeven,
- Beledigen,
- Opmerkingen maken over kleding,
- Isoleren,
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen,
- Op weg naar huis achterna rijden,
- Naar het huis van het slachtoffer gaan,
- Bezittingen afpakken,
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Steeds weer geldt hier: "Wat jij niet fijn vindt, doe dat ook niet bij een ander!"

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: "je mag niet klikken, maar... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken".

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het signaleren en aanreiken van informatie aan de leerkracht en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Basisschool Baardwijk maakt gebruik van de regel van de maand. Dit zijn regels die gelden in alle groepen:

1. Wij zijn aardig voor onszelf en voor anderen.
2. Wij zijn zuinig op alle materialen.
3. Wij houden onze school netjes en opgeruimd.
4. Wij luisteren naar elkaar.
5. Wij stoppen als iemand "stop" zegt.
6. Wij praten netjes en rustig naar iedereen.
7. Wij lopen en werken rustig in de school.
8. Wij lossen een conflict samen op.
9. Wij leren, werken, delen én spelen samen.
10. Op basisschool Baardwijk is iedereen welkom!

Naast de regel van de maand, heeft elke klas zijn eigen klassenregels. Deze worden bepaald door de leerkracht.

Om pestgedrag verder te voorkomen is het verboden om in school je mobiel, mp-3 speler, Nintendo of andere device onder schooltijd bij je te dragen. De leerkrachten houden hier strenge controle op! Deze regels gelden op school en daarbuiten tijdens schooltijd.

[Aanpak van ruzies en pestgedrag in vijf stappen:](#)

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en / of elkaar pesten, proberen zij en wij:

- **Stap 1:** Er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- **Stap 2:** Kom je er samen niet uit, vraag dan hulp aan je maatje.
- **Stap 3:** Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester, juf of anti-pestcoördinator voor te leggen.
- **Stap 4:** de leerkracht (eventueel samen met de anti-pestcoördinator) brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgt een duidelijke waarschuwing, verwijzend naar het anti-pestprotocol. Ouders krijgen hierover bericht.
- **Stap 5:** Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht (indien nodig met de anti-pestcoördinator) duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Ook wordt de naam van de ruziemaker / pester genoteerd in ons volgsysteem. Bij iedere melding in Parnassys omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding in Parnassys worden ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht(en), ouders en eventueel de anti-pestcoördinator proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties

- a. De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids (niet zichtbaar bijv. Social Media) pesten. In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
- b. De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem/haar melden). En vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste. De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in 4 fases; afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn/haar gedrag.

FASE 1:

- De leerkracht geeft een passende straf. Bijvoorbeeld: pauze binnen blijven, nablijven, een werkstuk maken of tijdens gymtijd werken. Dit zijn voorbeelden, de leerkracht bepaalt (indien nodig met de anti-pestcoördinator) welke straf bij het kind en de situatie past.
- Er vindt een gesprek plaats met ouders op school, met verwijzing naar het anti-pestprotocol, waarna er minimaal één vervolgesprek wordt gepland. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.
- De leerkracht brengt verslag uit van de gevoerde gesprekken om een einde te maken aan het pestprobleem.
- Er worden afspraken gemaakt met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van een nader te bepalen periode in een kort gesprek aan de orde. Gesprekken worden geregistreerd indien de leerkracht dit nodig vindt.

FASE 2:

- Puppytraining: het kind heeft continue nabijheid van de leerkracht.
- De anti-pestcoördinator observeert de pester / de gepeste en de meelopers.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Zorg Advies Team.
- Alle leuke dingen van het dagprogramma verdwijnen voor de pester. Bij een positieve ontwikkeling worden de leuke dingen weer stap voor stap ingevoerd.

FASE 4:

- Het kind wordt een gehele dag buiten de klas geplaatst.

FASE 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld 'je niet afzonderen';
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s);
- Het gepeste kind niet 'overbeschermen' bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om school: Wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen als kind zich aan de regels houdt;
- Kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?;
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn;
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

Oorzaak van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie,
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen),
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt,
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan,
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind,
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken,
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht en/of onze anti-pestcoördinator bespreken,
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen,
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport,
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus,
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kan pester te worden,
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen,
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet,
- Besteed extra aandacht aan uw kind,
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport,
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind,
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat, één lijn.

Alle andere ouders:

- Neem ouders van het gepeste kind serieus,
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan,
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag,
- Geef zelf het goede voorbeeld,
- Leer uw kind voor anderen op te komen,
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen,
- Wanneer er op school iets is gebeurd en het is opgelost, bespreek het dan alleen nog. Opgelost is opgelost!
- Denk er eens over na wat u zoal bespreekt aan tafel, bedenkt u zich dan dat kinderen heel veel horen en opslaan!